

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos X. — Izdan in razposlan dne 6. aprila 1888.

33.

Zakon od 30. marcija 1888,

o zavarovanji delavcev gledé kake bolezni.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

I. Splošna določila.

§. 1.

Vsi delavci in vršbeni uradniki, kateri so po zakonu o zavarovanji delavcev gledé kake nezgode zavarovani proti posledicam nezgod, kakeršne se primerjajo pri vršenju dela, zavarujejo se na slučaj kake bolezni po meri, kakor določa ta zakon.

Isto veljá tudi za vse delavce in vršbene uradnike, ki imajo opravke v rudnikih na pridržane rudnine in v napravah k njim spadajočih ali pa v podjetji, katero podpada obrtnemu redu, ali se sicer po obrtovo vrši, dalje pri delovršbi na železnicah in plovstvu po notranjem vodovji. To določilo se ne uporablja na take osebe, katere imajo delo pri ladjeplovstvu podvrženem pomorskim zakonom ali pri pomorskem ribarstvu.

Za delavce, odnosno za vršbene uradnike v zmyslu tega zakona zmatrati je tudi učence, radovaljce, praktikante in druge osebe, katere — ker niso še zvršile izučbe — ne prejemajo nikakega zaslužka za svoje delo ali ga prejemajo manj.

§. 2.

V §. 1 izrečena dolžnost, biti zavarovan, ne razteza se na služnike, ki so s trdno plačo nameščeni v kaki delovršbi države, kake dežele, kakega okraja, kake občine ali kakega javnega zaloga (fonda).

§. 3.

S posebnimi deželnimi zakoni uravná se, kakó naj bodo poljedelski in gozdarski delavci in vršbeni uradniki zavarovani gledé kake bolezni. Dokler to ne bode uravnano, ne začne se za poljedelske in gozdarske delavce in vršbene uradnike niti dolžnost zavarovanja, kakor je ustanovljena v §^u 1, ter mora podjetnik brez odloga skrbeti za to, da vsak delavec in vršbeni uradnik, kateremu se je v njegovi pod zavarovanjem gledé nezgode stoječi delovršbi primerila povreda, dobođe postrežbo in zdravnika. Troške do preteklih štirih tednov po nezgodi dolžan je podjetnik dela opraviti iz svojega.

Podjetniki kake poljedelske in gozdarske delovršbe imajo vendar pravico, sè svojimi delavci, odnosno vršbenimi uradniki, — ako ti privolijo, — pristati na zavarovanje gledé kake bolezni, kakor je določeno v tem zakonu. Ako in kolikor se zvrši takšen pristop, prosti so imenovani podjetniki dolžnosti, katera se jim nalaga v prvem odstavku.

Tudi taki podjetniki, po katerih nalogu in na katerih račun se samostalni delavci v lastnih vršiliščih sami osobno ali pod sodelovanjem lastnih

domačincev, vendar brez drugih pomočnih delavcev bavijo z napravljanjem ali obdelovanjem obrtnih zdelkov (domačo obrtnostjo), imaje pravico, s temi delavci, če sami v to privolijo, pristati na tako zavarovanje gledé kake bolezni, kakor je določeno v tem zakonu.

§. 4.

Politična oblastva prve stopinje imajo pravico, osebe, katerim v slučaju obolenja najmanj na dvajset tednov gre postrežba in zdravniška lečitev v gospodarstvi rodovini ali pa nadaljnje izplačevanje plače ali mezde (lona), preiskavši stvar, kako stoji, z njihovim privoljenjem oprostiti od dolžnosti biti zavarovane.

§. 5.

Za plačo ali mezdo v zmislu tega zakona veljajo tudi tantijeme in naturalni prejemki. Vrednost takih prejemkov računi se po povprečnih cenah, kakor bivajo v tem ali onem kraju.

§. 6.

Zavarovanje, o katerem se govori v §^u 1, obstoji v dodeljevanji podpor bolnikom in pogrebnih stroškov, kakor in kolikor določa ta zakon.

Kot podporo bolniku dodeljevati je najmanj:

1. da dobiva od začetka bolezni zastoj zdravniško lečitev s porodničarsko pomočjo vred, in tako tudi neogibno potrebna zdravila (lekove) in druga terapevtska pomagala;

2. kadar bolezni traja čez tri dni ter je bolnik nesposoben, prislužiti si kaj, počenši od dne, katerega je zbolel, za vsak dan bolniščine (obolevsčine) po 60 odstotkov (procentov) v sodnem okraji navadne dnine (nadnevne mezde) zavarovanju podvrženih delavcev sploh.

Podporo bolnikom gre, dokler traja bolezni in, ako ne prestane poprej, najmanj dvajset tednov od začetka bolezni, in sicer teden za tednom po dospetji dodeljevati.

Porodnicam (otročnicam) dodeljevati je, kadar se porod pravilno izteče, bolniško podporo najmanj štiri tedne po njih porodu.

Na slučaj, kadar zavarovanec umrje, dodeljevati je ostavšim za njim pogrebsčine najmanj dvajsetkrat toliko, kolikor iznaša pod št. 2 omenjena dnina.

§. 7.

Koliko se po navadi v vsakem sodnem okraji daje dnine navadnim, zavarovanju podvrženim de-

lavcem, občasno (periodno) ustanavlja politično oblastvo prve stopinje — zaslišavši može dovernike (zaupnike) in po onih deželah, v katerih bivajo okrajna zastopstva, doprašavši tudi dotični okrajni odbor. Ako v tem pridejo na dan prav znatne razlike, moči je ustanoviti več vrst dnine.

Ustanavlja se dnina posebej za moške in ženske, za mladostne in dorasle delavce. Za učence, radovoljce, praktikante in druge osebe, ktere — še ne dovršivši svoje izučbe — ne prejemo nikakega zaslužka za delo ali ga prejemo manj, velja ono, kar se je ustanovilo za mladoletne delavce.

§. 8.

Na mesto brezplačilne zdravniške lečbe, neogibno potrebnih zdravil in bolniščine, sme se o trošku bolniške blagajnice bolnikom dodeljevati brezplačilno ozdravljanje in strežba v kaki bólnici po poslednjem razredu, namreč:

1. za take, ki živé sè soprogom ali z drugimi udi svoje rodovine v vkupnem domačem gospodarstvu (hiševanji), odnosno uživajo drugačno domačo strežbo, z bolnikovim privoljenjem, ali brez tega privoljenja tedaj, kadar je bolezni takšna, da je treba takó;

2. za druge bolnike brezvetno (brezpojno).

Poleg tega, da bode bolnik zastoj ozdravljan in oskrbovan v kaki bólnici, dodeliti mu je tudi, da bode brez troška va-njo odpravljen.

Kadar zavarovan bolnik dobiva postrežbo v javni bólnici, tedaj je bolniški blagajnici, kjer ni po zgornjih določilih dobrovoljno prevzela še večjih zaveznosti, naložena dolžnost, bólnici za štiri tedne povrniti stroške, kar se jih je nateklo za ozdravo in strežbo po poslednjem razredu.

Ako ima v bólnico oddan bolnik kaj svojcev, katerih vzdrževanje je on doslej iz svojega prislužka opravljal, mora bolniška (za bolnike) blagajnica za oni čas, dokler se bolnik v bólnici o njenem trošku ozdravlja in oskrbuje, plačevati najmanj polovico bolniščine.

§. 9.

Z ustanovilo dopuščeno je zvišati in raztegniti storitve čez najmanjo mero, kakor je v §§. 6 do 8 povedana; vendar se zavarovanje gledé kake bolezni ne sme zediniti z oskrbovanjem onemoglih (invalidov), vdov in sirot ter so bolniške blagajnice podvržene naslednjim omejitvam:

1. Kadar se izračunu bolniščine namesto dnine po sodnem okraji dajane navadnim, dolžnosti zavarovanja podvrženim delavcem (§. 7) v podlogo

vzame kak drug iznos mezde, ta ne sme biti manjši od imenovane dne, a ne sme z druge strani iti čez dva goldinarja za en deloven dan. Zaslužek čez ta iznos naj se pušča iz računa.

2. Bolniščina se ne more ustanoviti više nego s 75 odstotki mezdnega iznosa, ki je bil v podlogo vzet njenemu računu.

3. Čas, doklej traja podpora kakega bolnika, sme se na leto dni največ določiti.

4. Troški za pogreb smejo se z iznosom od 50 gl. največ ustanoviti.

§. 10.

Po §. 9 povišane ali razširjene storitve blagajnične smejo se z ustanovilo umanjšati, odnosno znižati na najmanjo mero, kakor je ustanovljena v §§^{ih} 6 do 8. Ali na zavarovance, katerim ta čas, ko oblastvo premeno odobruje, pristoji pravica na podporo zarad bolezni, nastavše poprej, ne uporabljajo se takšne premene ustanovilnih pravil dotle, dokler traja ta bolezen.

§. 11.

V §. 1 propisano zavarovanje delavcev izvršuje se po naslednjih vrstah bolniških blagajnic (kas):

1. po okrajnih bolniških blagajnicah,
2. po bolniških blagajnicah posameznih delovršeb,
3. po stavbinskih bolniških blagajnicah,
4. po zadružnih bolniških blagajnicah,
5. po bratovskih (rudokopskih) skladnicah,
6. po bolniških blagajnicah, ki so ustanovljene primerno veljajočemu zakonodavstvu o društvih (po društvenih bolniških blagajnicah).

II. Okrajne bolniške blagajnice.

§. 12.

Okrajne bolniške blagajnice, ki jih je na novo ustanoviti zarad zavarovanja delavcev gledé kake bolezni, stojé na načelu vzajemnosti.

Praviloma je ustanoviti za vsak soden okraj po eno takšno bolniško blagajnico v kraji, kjer ima okrajno sodišče svoj sedež. Ali politično deželno oblastvo ima vendar pravico, z ozirom na posebne razmere posamnih okrajev tem blagajnicam okoliš drugače ustanoviti ter zlasti zaukazati, da se za več sodnih okrajev ene in iste dežele samo ena bolniška blagajnica ali pa za en soden okraj več bolniških

blagajnic ustanovi. Prav takó pristojí političnemu deželnemu oblastvu pravica, v posameznem slučaju določiti, kje imej katera bolniška blagajnica svoj sedež,

Dalje se političnim deželnim oblastvom pridržuje pravica, med mejami ene in iste dežele premeniti okoliše okrajnih bolniških blagajnic, več takih blagajnic zediniti v eno samo ali pa ukazati, da se ena takšna blagajnica razdeli na več blagajnic. Predno se kaj takega zaukaže, treba je vselej doprašati udeležene blagajnice.

Plačevane uradnike okrajnih bolniških blagajnic vzeti je v prisego in dolžnost.

§. 13.

V oziru na ude okrajnih bolniških blagajnic naj veljajo naslednja določila:

1. Udje okrajne bolniške blagajnice so v prvi vrsti v njenem okoliši delajoče osebe, katere se morajo zavarovati, če niso pri kateri ostalih v §. 11 imenovanih blagajnic (§. 61) proti bolezni zavarovane takó in za toliko, kakor piše ta zakon.

Te osebe začnó biti udje tistega dne, katerega stopijo v dotično delo.

One smejo iz okrajne bolniške blagajnice, dokler delajo v njenem okoliši ter morajo zarad tega dela biti zavarovane, izstopiti samo tedaj, kadar izkažejo, da so pri kateri drugi v §. 11 navedenih blagajnic zavarovane proti kaki bolezni po meri določil tega zakona.

2. Dolžnosti zavarovanja podvrženi udje blagajnični, ki zapusté delo, zarad katerega so udje tiste blagajnice, ter ne prestopijo k takemu delu, vsled katerega bi postali udje kake druge okrajne bolniške blagajnice ali katere izmed drugih v §. 11 naštetih blagajnic, ostajajo udje dotle, dokler prebivajo v kateri na državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel ter plačujejo popolne v pravilih določene prispevke ali prinose (§. 34, odstavek 3). Če katera teh oseb štiri tedne zaporedoma ne opravi prispevkov, prestane biti ud blagajnice ter vsled tega izgubi pravico na to, kar bi ji blagajnica imela storiti.

3. Blagajniški udje zgoraj omenjenih vrst, ki prispevkov ne morejo vplačati vsled tega, ker si nič ne služijo, ostanejo udje in imajo pravico na to, kar jim je blagajnica dolžna, na dotle, dokler njihovi pričuvni (reservni) delež (§. 28) zaleže za opravljanje polnih prispevkov, kakor so določeni v pravilih, a v vsakem slučaju še šest tednov najmanj.

4. Osebe, ki niso podvržene dolžnosti zavarovanja, imajo, dokler niso prestopile 35. leta svoje

dobe, pravico, pristopiti v okrajno bolniško blagajnico.

Te osebe začno biti udje tistega dne, katerega se zglasé; vendar se sme gledé osob, zavarovanih po §. 3, odstavku 2 in 3, zglasitev opraviti stoprv (še le) na podlogi domembe po §. 37, odstavku 1 ukrenene z okrajno bolniško blagajnico.

Osebe, ki niso podvržene dolžnosti zavarovanja, smejo vsak čas izstopiti. Zmatra naj se, da so izstopile, če štiri tedne zaporedoma niso opravile zavarovalnih prispevkov (§. 34, odstavek 3).

5. Od osob, podvrženih dolžnosti zavarovanja, ne sme se o pristopu zahtevati nobena pristopnina. Za ude, ki ne stojé pod dolžnostjo zavarovanja, naj ustanovilo (statut) postavlja pristopnino, ki mora dosežati vsaj po polnem toliko, kolikor je za šest tednov prispevka v blagajnico. Pristopnine gredó v pričuvni zalog blagajnice.

6. Kadar kak ud izstopi iz blagajnice, treba je njegov pričuvni delež (§. 28), — kolikor ne bi bil pošel zarad tega, da so se po določilu stoječem pod številko 3 iz njega opravili zavarovalni prispevki, — tedaj, kadar ta osoba v letu dni po izstopu vstopi v kako drugo okrajno ali v kako delovršbeno, združno ali društveno bolniško blagajnico, predkazati tej poslednjič v misel vzeti blagajnici. V vseh drugih slučajih ostaja omenjeni pričuvni delež oni blagajnici, iz katere je dotični ud izstopil.

§. 14.

Za vsako okrajno bolniško blagajnico, ki jo je iznova ustanoviti, naj po zgledu ukazoma razglaščenega vzornega ustanovila (statuta) politično okrajno oblastvo, v katerega okoliši se postavi blagajnica, — zaslišavši može dovernike delo dajočih gospodarjev in zavarovanju podvrženih osob — napravi posebno ustanovilo, za katero, kakor tudi za vse poznejše premene njegove potrebno je odobrenje političnega deželnega oblastva, da obveljajo.

Kadar se napravlja nova okrajna bolniška blagajnica ter se hočejo v ustanovilo vzprijeti storitve (oprave), ki presezajo v §§. 6 do 8 povedano najmanjo mero, treba je še za mnenje dovprašati obrtnega nadzornika in pa trgovsko in obrtniško zbornico.

Sosebno mora ustanovilo obsezati določila:

1. o tem, kakšne podpore in v kolikem obsegu naj se dajo;
2. o iznosu prispevkov;
3. o sestavi pričuvnega zaloga;
4. o sestavi načelstva in o razsežnosti njegovih pravic, kakor tudi o dobi, doklej mu traja službovanje (uradovanje);

5. o sestavi nadzornega odbora, o njega področji (delokrogu) in dobi njegovega službovanja;

6. o sestavi in sklicevanji glavnega (velikega) zbora, o načinu, kako sklepa ta zbor, in o rečéh, katere so mu pridržane;

7. o sestavi in sklicevanji razsodišča in o njegovem področji;

8. o zglaševanju bolezní in njih prestanka, kakor tudi o izvrševanju prigleda (kontrole) gledé bolnikov;

9. o uvetih za premeno ustanovila;

10. o postavljanji in pregledovanji letnega računa.

§. 15.

Okrajna bolniška blagajnica sme pod svojim imenom pridobivati pravice in na se jemati zaveznosti, pred sodiščem tožiti in tožena biti.

Za vse blagajnične zaveznosti jamči (zastavljeno je) blagajničnim upnikom (verovnikom) samó blagajnično imenje.

Redno je ona podsodna onemu sodišču, v katerega okraji ima svoj sedež.

§. 16.

Glavni ali veliki zbor voli izmed blagajničnih údov načelstvo (starejšinstvo) okrajne bolniške blagajnice, kar pa ne krati določil §^a 18. Načelstvu pristoji vsečiharno poslovanje in zastopstvo, razven onih reči, katere so po ustanovilu izrecno pridržane sklepu glavnega zbora. Sosebno je njegova dolžnost, izdaten prigled gledé bolnikov ustrezno izvesti.

Volitev se vrši pod voditvijo dozdanjega načelstva. Zastopnik nadzornega oblastva vodi samó prvo volitev po ustanovitvi blagajnice, in pa take poznejše volitve, pri katerih načelstvo ni pričujoče.

§. 17.

Glavni zbor sestoji po določilu ustanovila, ne kratač propisa v §. 18, ali iz samosvojnih údov blagajnice ali iz odbrancev (delegatov), ki jih udje iz svoje sredine volijo.

Glavni zbor mora sestajati iz odbrancev, kadar blagajnica šteje več nego tri sto údov.

O tem, koliko bodi odbrancev in kakó se oni volijo, kakor tudi o času, doklej jim traja službovanje, naj ustanovilo obseza potrebna določila.

Glavnemu zboru je poleg volitve načelstva, o kateri se govori v §. 16, vsekakor pridržavati:

1. da voli nadzorni (nadziralni) odbor;
2. da sklepa o letnem poročilu načelstva in o njegovi odvezi;
3. da se poteza za obveljavo zahtevov, ki blagajnici izvirajo proti udom načelstva ali nadzornega odbora iz njihovega uradovanja; in da voli one, katerim se dá nalog, potegniti se, da ti zahtevi do bodo veljavo;
4. da sklepa o kaki premeni ustanovila.

§. 18.

Gospodarji, ki dajo delo pod zavarovanjem stoječim udom okrajne bolniške blagajnice, ali kateri so okrajni bolniški blagajnici po §. 3, odstavku 2 ali 3, pristopili, imajo primeren zastop v načelstvu, v nadzornem odboru in v glavnem zboru.

Zastop je odmeriti z ustanovilo po razmerji, kakeršno biva med prispevki, kar jih taki delodavci plačujejo iz svojih novcev, in skupnim iznosom vseh prispevkov. Več nego tretjina glasov ne sme se pritegniti gospodarjem delo dajočim ni v glavnem zboru, ni v načelstvu, ni v nadzornem odboru.

Z ustanovilo je tudi določiti, kakó je napraviti zastop gospodarjev delo dajočih v glavnem zboru. V vsakem slučaju jim je pridržano, da se dajo zastopati po svojih vršbenih uradnikih.

Volitve glavnega zbora v načelstvo (starejšinstvo) in v nadzorni odbor izvršujejo udje blagajnice in pa gospodarji delo dajoči vsaki za se (posebej).

§. 19.

Okrajne bolniške blagajnice podleže državnemu nadzoru po meri za druga zavarovalna društva veljajočih in posebnih v tem zakonu obseženih določil.

Zvrševati državni nadzor je v prvi vrsti delo političnih oblastev na prvi stopinji kot nadzornih oblastev.

Nadzorno oblastvo pazi na to, da se izpolnjujejo zakoniti in v ustanovljenih pravilih stoječi propisi, ter sme z globami (kaznimi v novcih) do 100 gl., ki jih zapreti, prisodi ali izvrši, in kjer bi jih ne bilo moči izterjati, z zaporom do 14 dni ude načelstva prisiliti, da jih izpolnjujejo.

Zarad nadziranja sme ono vpogledati v vse knjige, račune, dopise in druge papirje okrajne bolniške blagajnice, sme blagajnico popregledovati ter v vse shode in seje blagajničnih organov (postavljenecv) pošiljati zastopnika.

Na višji stopinji zvana so politična deželna oblastva in ministerstvo notranjih reči, da izvršujejo državni nadzor nad okrajnimi bolniškimi blagajnicami.

§. 20.

Nadzorno oblastvo sme zahtevati, da se blagajnični organi skličejo v shode (zборе) in seje, in ako se temu zahtevanju ne ustreže, samo določiti te shode in seje. Na zborih in sejah, ki jim je ono dalo povod, sme, — ako je potrebno — prevzeti voditev po svojem zastopniku.

Dokler načelstvo ni postavljeno ali se glavni zbor ne sestane ali kadar se blagajnični uradi branijo, izpolniti svoje zakonite ali v pravilih osnovane dolžnosti, sme nadzorno oblastvo pravice in dolžnosti blagajničnih organov o trošku blagajnice izvrševati samo ali pa po zastopnikih, ki jih ono postavi.

Tudi sme, kadar glavni zbor neče načelstva izvoliti ali kadar volilci nečejo izvoliti odbrancev v glavni zbor, samo imenovati ude načelstva, odnosno odbrance.

§. 21.

Politično deželno oblastvo ima pravico, izdati propise, kakó in v kateri obliki naj blagajnice vodijo račune.

Računski završek vsake blagajnice in posledek njegovega pregleda treba je vsako leto položiti pred nadzorno oblastvo.

§. 22.

Pravica na podporo začenja se za blagajnične zavarovanju podvržene ude s tem časom, kadar je kdo postal ud blagajnice (§. 13, število 1, odstavek 2).

Za ude, ki niso podvrženi dolžnosti zavarovanja a so prostovoljno pristopili blagajnici, začenja se pravica na podporo stopr po tem, kadar poteče neki v ustanovilo postavljeni, od njih zglasitve (§. 13, število 4, odstavek 2) računjeni rok, ki mora iznašati najmanj štiri tedne a največ osem tednov. Če je kdo izmed takih údov bil že obolel tedaj, kadar se je zgasil za uda, ne pristojí mu za bolezen v nikakem slučaju pravica na podporo.

§. 23.

Pravice údov, omenjenih v §. 13, št. 3, omejujejo se v vsakem slučaju na najmanje dajatve (storitve) bolniško-zavarovalnih blagajnic, kakor so ustanovljene v §§. 6 do 8.

§. 24.

Z ustanovilo moči je določiti:

1. da bode za ude v §. 13, št. 2, omenjene vrste, ki ne prebivajo v okoliši blagajnice, namesto dajatev povedanih v §. 6, št. 1, bolniščina za polovico poviševana;

2. da se udom, ki so si bolezen nalašč ali z okrivno udeležbo kakega pretepa ali rvanja ali s pijanstvom nakopali, v pravilih določena bolniščina celo ne bode dodeljevala, ali da se je bode dodeljevalo samo nekaj.

§. 25.

Sredstva, po zavarovalno-tehničnih načelih potrebna v založbo dajatev, ki jih bodo okrajne bolniške blagajnice dodeljevale po meri tega zakona in ustanovila, in pa upravnih troškov, kakor tudi v zalaganje pričuvka (reserve), priskrbé se s prispevki (prinosi), ki jih je odmerjati v odstotkih meznega iznosa, vzetega v podlogo računu bolniščine (§. 9, št. 1).

V kak drug namen, nego je tu povedano, ne smejo se nì prispevki pobirati, nì novci iz blagajnice uporabljati.

§. 26.

V založbo zakonite najmanje potrebščine bolniškega zavarovanja ne smejo prispevki, kolikor obtežujejo zavarovanju podvržene ude (§. 34, odstavek 1), ustanoviti se čez tri odstotke onega meznega iznosa (§. 9, št. 1), ki je bil izračunu bolniščine vzeti v podlogo. Te prispevke v zgornji namen povišati dopuščeno je samo tedaj, kadar to sklenejo v glavnem zboru takó zastopniki prispevke dajočih gospodarjev delodavcev, kakor tudi zastopniki blagajničnih udov — po tem ko je vsaka skupina posebej posvetovala se in posebej glasovala, in sicer če se to o glasovanji ene, kakor tudi druge skupine sklene z večino treh četrtin od vseh pričujočih.

Kadar se imajo v ustanovilo določiti dajatve, ki presežajo zakonito najmanjo izmero, ne smejo se gori omenjeni prispevki pri napravljani blagajnice določati čez dva odstotka onega meznega iznosa, kateri je bil izračunu o bolniščini vzeti v podlogo. Pozneje se ti prispevki smejo zvišati samó do treh odstotkov tega meznega iznosa, in samo tedaj, kadar to v glavnem zboru sklenejo takó zastopniki gospodarjev prispevke dajočih, kakor tudi zastopniki blagajničnih udov, po tem ko je vsaka skupina posebej posvetovala se in posebej glasovala, in sicer, če se to o glasovanji ene, kakor tudi druge od obeh skupin sklene z večino treh četrtin od vseh pričujočih.

§. 27.

Pri vsaki okrajni bolniški blagajnici treba je za napravo pričuvka (reserve) vsako leto uporabiti najmanj dve desetini letnega iznosa vseh prispevkov v blagajnico. Od tega iznosa oddati je neki del, ki ga je določiti po §. 39, pričuvnemu zalogu blagajniške zveze; ostanek služi v napravo blagajničnega pričuvnega zaloga, ki naj se ga nabere najmanj po dvakrat toliko, kolikor ima poprek letnega razhodka, in katerega bode v slučaju potrebe zopet do te visokosti dopolniti.

Za nalaganje pričuvnih zalogov merodajna so določila o nalaganji otročjih (pupilarnih) novcev ali denarjev.

§. 28.

Na konci vsakega leta naj blagajnica ustanovi v odstotkih razmerje med visokostjo svojega pričuvnega zaloga in med skupno vsoto vplačil, katera so udje, kar jih je s koncem leta ostalo, opravili ves ta čas, odkar so udje.

Ako v letu, katero pride po tej ustanovitvi, nastane potreba, najti pričuvni delež kakega posamnega uda (§. 13, št. 3 in 6), veljá za ta delež oni iznos, kateri je primeren ustanovljenemu številu odstotkov od skupne vsote, ki jo je dotični ud vplačal ves ta čas, odkar je on ud blagajnice.

§. 29.

Predno odobri ustanovilo blagajnici, naj politično deželno oblastvo, če je treba, privzevši večake, pregleda, so li v ustanovilo določeni prispevki dovoljni (zadostni) v založbo dajatev ukazanih v pravilih, po tem upravnih troškov in v dotacijske rezerve. Ako se iz tega preiskovanja pokaže, da s prispevki ni moči izhajati, naj se odobrenje podeli samó pod tem uvetom, da se prispevki povišajo (§. 26) ali pa podpore na zakoniti najmanji iznos (§§. 6 do 8) znižajo.

§. 30.

Kadar letni završki blagajnice pokažejo, da njeni dohodki dovoljno ne zagrinjajo njenih zavezosti in pa iznosov potrebnih za dotacijo rezerve, naj se, kjer ni gotove nade, da bi se z ustreznó premeno v upravi ali prigledu (kontroli) razmere dale izboljšati, ukrene ali povišanje prispevkov z ozirom na propise §^a 26 ali pa znižanje blagajničnih dajatev v mejah zakonite najmanje mere (§§. 6 do 8).

A kadar se nasproti vidi iz letnih završkov, da letni dohodki presežajo iznos, potreben v zalozbo blagajničnih dolžnosti, treba je po tem, ko je pričuvni zalog dosegel največino, kakoršna ima biti po pravilih, ukreniti takó, kakor veleva §. 26, odstavek 2, ali primerno znižbo prispevkov, ali pa z ozirom na propise §^a 9 povišbo blagajničnih dajatev.

Ako se določilom zgornjih odstavkov ustrezní ukrepi ne storé, naj politično deželno oblastvo naročí blagajnici, da dotičen sklep napravi. Ako se to naročilo ne posluša, naj imenovano oblastvo uradoma opravi primerno premeno blagajničnega ustanovila s pravnozavezno močjo.

§. 31.

Dolžnost gospodarjev delo dajočih je, vsako zavarovanju podvrženo osebo, ki ima delo pri njih, ako postane ona vsled tega dela ud okrajne bolniške blagajnice, zglasti pri uradu, katerega politično deželno oblastvo določi v to. Prvo naznanilo, katero je dati takrat, ko se ustanovi blagajnica, naj se opravi v roku, kakor ga postavi politično deželno oblastvo. Ko poteče ta rok, dolžnost je gospodarjev, zglasti vsako zavarovanju podvrženo osebo, kadar stopi v delo ali gre zopet iz dela, in sicer zadnji čas tretjega dne po tem, ko začne delati, odnosno zadnji čas tretjega dne po tem, ko mine delovno razmerje.

§. 32.

Delo dajoči gospodarji, ki dovoljno ne izpolnijo svoje dolžnosti zglaševanja, imajo — brez ozira na kazen, ki jih zadeva po §. 67, — dolžnost, povrniti blagajnici vse ono, kar je na podlogi zakonitih ali v pravilih stoječih propisov potrošila za podporo celo ne zglašene ali stoprv (še le) po obolenji zglašene osebe.

§. 33.

Gospodarjev dolžnost je, o rokih plačila, kakor so postavljeni v ustanovilu, vplačevati polne prispevke, ki jih je po propisu zakona ali ustanovilnih pravil blagajnici opravljati za zavarovanju podvržene pri njih delajoče osebe. Prispevke je plačevati dalje, dokler se izstop osebe po propisu ne zglasti (§. 31), a blagajnica naj jih povrne gospodarju za dotični del časa, kadar oseba, katere odhod se je zglastil, v teku plačilne dobe stopi iz dela pri dozdanjem gospodarju.

§. 34.

Od prispevkov, določenih v pravilih (§. 25), kar jih prihaja na zavarovanju podvržene, v §. 13,

št. 1, imenovane ude, opravlja iz svojega dve tretjini ud sam, in eno tretjino gospodar, pri katerem ima zavarovana oseba delo. Za one zavarovane ude, ki ne vlečejo zaslužka v novcih, dolžan je gospodar ves prispevek, kolikor ga je, ob svojem opravljati.

Razmerje dajanja prispevkov med udi, ki so podvrženi zavarovanju, in med gospodarji, pri katerih imajo delo, sme se izpremeniti na korist rečenih údov, kadar to v glavnem zboru popred ukrene zastop gospodarjev delo dajočih in potlej zastop blagajničnih údov, po tem ko sta se oba zastopa vsak posebej posvetovala in posebej glasovala, in sicer če to v enem kakor v drugem glasovanju sklene nadpolovična (absolutna) večina pričujočih.

Udje, ki ne stojé pod dolžnostjo zavarovanja niti so po §. 3, odstavku 2 in 3 zavarovani, kakor tudi v §. 13, št. 2, imenovani udje, dalje oni vršbeni uradniki, katerih letni zaslužek za delo preseza 1200 goldinarjev, in pa dobrovoljci dolžni so polne prispevke po pravilih iz svojega opravljati in neposrednje blagajnicam vplačevati.

§. 35.

Takim údom, ki so pretvarjaje se oškodovali blagajnico, moči je poleg prispevkov, ki jih morajo opravljati po ustanovilu, in do njih visokosti naložiti za kazen nadaljšnje prispevanje iz svojega na neki določeni čas.

Razloka o tem pristoji starejšinstvu bolniške blagajnice. Proti izreku, ki komu nalaga takšne prispevke, moči je v roku, ki naj se postavi v ustanovilu, pognati pritožbo na rzsodišče. Kazenski iznosi gredo v pričuvni zalog in dotični udje jih morajo neposrednje pri blagajnici opravljati.

Zgornja določila ne branijo kazensko-sodnega pregona kakega uda zarad vedenja, omenjenega v prvem odstavku.

§. 36.

Gospodarji imajo pravico, osobam, katerim oni dajo delo, prispevke, ki so jih za-nje po §. 33 vplačali, kolikor niso po §. 34 dolžni teh prispevkov iz svojih novcev opravljati, pri vsakem pravilnem izplačevanju mezde (lona) ali plače odbijati z takim iznosom, kakeršen prihaja kot delež na to dobo plačevanja mezde ali plače.

Ako gospodar, izplačujoč komu mezdo ali plačo, ne porabi pristojee mu pravice odbitka, sme ob poznejšem plačevanju mezde ali plače to pravico gledé deleža o svojem času ne pridržanega

zvrševati samo tedaj, kadar po dotičnem izplačevanju mezde ali plače ni preteklo več nego mesec dni.

§. 37.

Koliko naj se propis §^a 13, št. 4, po katerem osebe, dolžnosti zavarovanja ne podvržene, imajo samo tedaj pravico, pristopiti okrajni bolniški blagajnici, če niso prestopile 35. leta svoje dobe, dalje propis §^a 13, št. 5, o pristopnini, ki jo morajo opraviti udje zavarovanju ne podvrženi, in pa propisi §§^{ov} 22, odstavek 2, 31, 32, 33, 34, odstavek 1, in 36 uporabljajo tudi na osebe, ki so po §. 3, odstavku 2 in 3, pristopile okrajni bolniški blagajnici, ali katera drugačna določila imajo obveščati namesto teh propisov, treba je v slučajih, omenjenih v §. 3, odstavku 2 in 3, uravnati s posebnimi domembami, ki jih bode z okrajno bolniško blagajnico ukreniti pod sodelovanjem nadzornega oblastva.

Koliko in kdaj se propisi §§^{ov} 31 do 34 in §^a 36 uporabljajo na gospodarje onih oseb, katerih delo je po svoji naravi samo prehodno ali naprej s pogodbo o delu omejeno na krajšo dobo nego na teden dni, deva se v red v ustanovilo okrajne bolniške blagajnice.

§. 38.

Zaostali zavarovalni prispevki izterjavajo se upravnim putem.

§. 39.

Okrajne bolniške blagajnice zedinjajo se v več zvez. Vse okrajne bolniške blagajnice, kar jih biva v okoliših ene zavarovalnice, ustanovljene po §. 9 zakona o zavarovanju delavcev gledé kake nezgode, sestavljajo po eno zvezo. Upravo blagajniške zveze oskrbuje po posebnem ustanovilo načelstvo zavarovalnice proti nezgodam. Ustanovilo in vse njegove premene potrebujejo odobrenja političnega deželnega oblastva, v katerega upravnem okrogu biva sedež zveznega načelstva. Istega političnega deželnega oblastva delo je tudi zvrševati državni nadzor nad zvezo.

Dolžnost blagajniških zvez je vsekakor:

1. Sestaviti in upravljati zvezen pričuven zalog (§. 27);
2. vkupno nalagati glavnico posameznih blagajnic ene zveze;
3. prigledovati, kjer bi treba bilo, po nadzor-
nikih upravo posamičnih blagajnic ene zveze;
4. oskrbovati statistiko.

Razven tega utegnejo si te blagajniške zveze izvoliti še kako drugo namembo, ki je vkupna vsem ali več zveznim blagajnicam, namreč sosebno:

1. Da si nameščajo vkupne uradnike;
2. da sklepajo vkupne pogodbe z zdravniki, lekarnami (apotekami) in bólnicami (špitale);
3. da si napravljajo vkupne zdravnice in lekarne in v njih vršijo poslove.

Pri vsaki blagajniški zvezi naj bode vsako leto po en zbor odbrancev (delegatov). Zastop posamičnih zveznih blagajnic v tem zboru uravnati je po razmerji števila njihovih údov takó, da bode vsaka blagajnica zastopana najmanj po enem odobranci. Zbor odbrancev razloča o visokosti, naboru in uporabi zvezno-pričuvnega zaloga, kakor tudi o založbi troškov blagajniške zveze in njih porazdelbi na posamne zvezne blagajnice. Med njegove poslove spada tudi sklepanje o rečéh prostovoljnega področja blagajniške zveze.

Zvezno načelstvo (starejšinstvo) dolžno je zboru odbrancev vsako leto podati poročilo o svojem poslovanju.

Razsodišče zavarovalnic proti nezgodam naj služi tudi kot razsodišče za blagajniške zveze. Ono je samo in edino pristojno ter razloča vse zahtevke, ki jih zvezne blagajnice naperjajo druga proti drugi. V tem naj se uporabljajo določila §^a 38, odstavka 4 in 5 zakona o zavarovanju delavcev gledé kake nezgode.

Kadar zvezne blagajnice kaj zahtevajo ena od druge, treba je zahtevke, predno poteče leto dni po dospelosti, s tožbo vzdigniti pred razsodiščem, sicer bode izključen.

§. 40.

Razpuščenje kake okrajne bolniške blagajnice naj ukaže politično deželno oblastvo ter pové razloge:

1. kadar število údov pod sto pade in takó ostane;
2. kadar se iz letnih završkov blagajnice pokaže, da, če tudi so se prispevki zavarovancev zvišali na tri odstotke mezdnega iznosa, vzetege v podlogo računu bolniščine (§. 9, št. 1), ni moči blagajnici zalagati zakonitih najmanjih dajatev (storitev) ter se ne ukrene povišanje prispevkov takó, kakor ima v mislih §. 26, odstavek 1.

Ta ukazila se ne uporabljajo, kadar je dodeljevanje zakonitih najmanjih dajatev zagotovljeno

s kakim imenjem ali z drugimi izrednimi viri (pomočki).

Politično deželno oblastvo sme, ne krateč določila, stoječega v §. 12, odstavku 3, tudi tedaj ukazati, da bodi katera okrajna bolniška blagajnica razpuščena, kadar to ukrene glavni zbor.

Ob enem z naredbo, da se katera blagajnica razpusti, dati je potrebna ukazila o tem, da njeni udje prestopijo v kako drugo bolniško blagajnico.

Imenje razpuščene blagajnice naj se uporabi v prvi vrsti v to, da se opravijo dolgovi, ako bi jih kaj bilo, in da se založe pravice na podporo, ki so nastale še pred razpuščanjem. Ostanek, kolikor ne preseza zakonite najmanjine pričuvnega zaloga, razdeli se razmerno med one bolniške blagajnice, v katere vstopijo udje razpuščene blagajnice. Ako na to ostane še kak prebitek imenja, odkazati ga je oni blagajniški zvezi (§. 39), v katero je spadala razpuščena blagajnica.

§. 41.

Kake prepire, ki nastanejo med gospodarji in osobami od njih delo imajočimi o izračunjanji in zadrževanji prispevnih deležev (§. 36), kateri prihajajo na-nje, po tem prepire, ki nastanejo med gospodarji in okrajnimi bolniškimi blagajnicami o dolžnosti, prispevke dajati, ali o kakem povračilu, dolžnem po §. 32, razloča v vseh slučajih nadzorno oblastvo.

Prepiri med zavarovanimi osobami in okrajnimi bolniškimi blagajnicami o podpori, ki jo kdo zahteva, spadajo pod izključljivo pristojnost razsodišča dotične blagajnice. Pravni leki (pomočki) ali tožbe proti izreku razsodišča ne dopuščajo se. Dolžnikovo pristojno sodišče ima oblast, zvršiti izrek razsodišča ali nagodbo skleneno pred razsodiščem.

III. Bolniške blagajnice posamnih delovršeb.

§. 42.

Podjetnik, kateri v eni ali v več obližnjih delovršbah delo daje sto ali več zavarovanju podvrženim osobam, ima pravico, ustanoviti delovršbeno bolniško blagajnico.

Takšnemu podjetniku sme politično deželno oblastvo samo tedaj prepovedati ustanovitev bolniške blagajnice, kadar bi s tem prišla v nevarnost stalna podporna sposobnost (zmožnost) okrajne bolniške blagajnice.

Podjetniku takega dela, v katerem ima opravek manj nego sto osob, sme se dovoliti ustanovitev bolniške blagajnice za njegovo delovršbo kadar je stalna podporna sposobnost te blagajnice po spoznanji političnega deželnega oblastva dovolj zagotovljena.

§. 43.

Podjetniku takega dela, v katerem so delajoče mu osebe izpostavljene posebni nevarnosti obolenja, sme politično deželno oblastvo brez ozira na število delajočih osob naložiti dolžnost, da ustanoví tej vršbi bolniško blagajnico.

§. 44.

Določila §§^{ov} 42 in 43 ne uporabljajo se na take podjetnike dela, ki na podlogi sedmega poglavja obrtnega reda pripadajo obrtni zadrugi.

§. 45.

Podjetniki, kateri v roku, kakor ga jim določí politično deželno oblastvo, ne izpolnijo naložene jim dolžnosti, napraviti bolniško blagajnico za svojo delovršbo, dolžni so, za čas, dokler pri njih delajoče zavarovanju podvržene osebe vsled tega vedenja ostanejo udje okrajne bolniške blagajnice, razven podjetniških prispevkov, ki jih dajo po ustanovilu poslednjič omenjene okrajne bolniške blagajnice, opravljati jej nadaljnjne prispevke iz svojega do njih dvojnega iznosa.

Visokost prispevkov, ki jih morajo opravljati, ustanavlja politično deželno oblastvo doprašavši okrajno bolniško blagajnico.

§. 46.

Udje delovršbene bolniške blagajnice so osebe zavarovanju podvržene in v vršbi, za katero je napravljena, delo imajoče osebe, kadar niso gledé kake bolezni pri nobeni v §. 11, št. 6, imenovanih blagajnic zavarovane takó in za toliko, kakor je pisano v tem zakonu.

Te osebe začenjajo biti udje z onim dnevom, katerega stopijo v dotično delo.

Te osebe smejo iz kake delovršbene bolniške blagajnice, dokler traja to njihovo delovno razmerje, izstopiti samo tedaj, kadar izkažejo, da so pri kateri v §. 11, št. 6, navedenih blagajnic po meri določil tega zakona zavarovane gledé kake bolezni.

§. 47.

Na bolniške blagajnice posamnih delovršeb uporabljajo se z mislu primerno §. 13, števila 3, 5 in 6, po tem §§. 14 do 23, 24, št. 2, 25 do 30, 33 do 36, 38 in 41 z niže stoječimi premenami in dopolnitvami:

1. Blagajnično ustanovilo (§. 14) naj napravi podjetnik dotičnega dela ali ta, komur on nalog dá, posvetovavši se z osobami podvrženimi zavarovanju, ki imajo opravke pri omenjenem delu, ali pa z zastopniki, ki si jih one izvolijo.

2. Z blagajničnim ustanovlom sme se podjetniku ali njegovemu zastopniku izročiti prvosedstvo v načelstvu (starejšinstvu) in v glavnem zboru.

3. Računstvo in blagajničarstvo naj se o podjetnikovem trošku oskrbuje po računovodniku in blagajničarji, ki ga on postavi.

4. Kadar je delovršba, za katero se ustanavlja blagajnica, raztegnena čez več političnih okrajev enega in istega upravnega okoliša (ozemlja), to naj politično deželno oblastvo, a če je raztegnena čez več upravnih okolišev, ministerstvo notranjih reči v porazumu z udeleženi ministerstvi določi nadzorno oblastvo.

5. Nadzorno oblastvo ima pravico, za iskovine, ki blagajnici proti podjetniku izvirajo iz oskrbovanja računstva in blagajničarstva, zastopaje blagajnico potegovati se po finančni prokuraturi.

6. Kadar vršbena bolniška blagajnica ne pripada blagajniški zvezi, v katero je odpravljati nekoliko izmed iznosov, po §. 27 namenjenih v napravo pričuvka (reserve), treba je vse te iznose, kolikor jih bode, uporabljati v sestavo blagajničnega pričuvnega zaloga.

7. Kadar se z novci, kar jih biva v vršbeni bolniški blagajnici, ne morejo založiti ni njeni tekoči razhodki, mora ji podjetnik dotičnega dela potrebne ponapredščine brezobrestno dajati.

8. Ako se najmanje dajatve, ki jih je blagajnica dolžna po zakonu (§§. 6 do 8), ne zagrnejo s prispevki, po tem, ko so isti za zavarovance dosegli tri odstotke meznega iznosa, vzetega v podlogo izračunu bolniščine (§. 9, št. 1), dolžan je podjetnik dela v njih založbo potrebne doplatke iz svojih novcev primakniti.

9. Blagajnično imenje je poverjeno (zaupano) podjetniku dela. Ako podjetnik pade pod stečaj (konkurs), spada iskovina blagajnice v oziru na njeno po podjetniku upravljano imenje, kolikor se s to iskovino ne zahteva nazaj kaka lastna stvar, v prvi razred iskovin stečajnih upnikov ter naj se

z iskovinami vred, ki so v §. 43 stečajnega reda od 25. decembra 1868 (Drž. zak. od l. 1869, št. 1), opravi po razmeri posamnih iznosov.

§. 48.

Kadar se delo ali dela, ki je blagajnica za-nja napravljena, časno ustavijo ali časno takó omeje, da število ondukaj opravke imajočih zavarovanju podvrženih osob pade pod dvajset, sme nadzorno oblastvo prevzeti upravo blagajnice ter oskrbovati jo po zastopniku, ki ga ono postavi. V tem slučaju je preoddati nadzornemu oblastvu imenje, kar ga ima blagajnica, njene knjige, dopise in druge papirje.

A če se pozneje pokaže, da je ustavljenje, odnosno omejenje dela postalo stalno, naj se postopa po §. 49.

§. 49.

Razpuščenje bolniške blagajnice za posamne delovršbe naj ukaže politično deželno oblastvo ter naj pové razloge:

1. če se stori konec delu ali delom, za katera je ustanovljena;

2. če število z delom bavečih se, zavarovanju podvrženih osob stalno pade pod zakonito najmanje število (§. 42), in se na delo, za katero je bila blagajnica ustanovljena, ne more uporabiti propis §^a 43, niti se zadovolji temu, kar predpolaga §. 42, odstavek 3;

3. če podjetnik dela ne skrbi za pravoredno računarstvo in blagajničarstvo.

V poslednjem slučaju moči je ob enem, kakor se razpusti blagajnica, podjetniku naložiti dolžnost, ki jo §. 45 v misel jemlje, ter prepovedati napravo nove vršbene bolniške blagajnice. Razven tega ostaja podjetnik odgovoren (§. 47, št. 5), za vsako kvaro, ki je nastala blagajnici odtod, da je opuščal pravoredno računarstvo in blagajničarstvo.

Razpuščenje blagajnice za kako posamno delovršbo sme politično deželno oblastvo tudi tedaj ukazati, kadar to ukrene glavni zbor in podjetnik dela privoli.

Z naredbo, da se katera blagajnica razpusti, dati je ob enem potrebna ukazila o tem, da njeni udje prestopijo v kako drugo blagajnico. Ako se pri tem najde, da ni nikakeršnih sredstev v založbo že obstoječih podpornih iskovin, dolžan je podjetnik pritegniti, kolikor ne dostaje.

Na imenje razpuščenih blagajnic uporabljajo se določila §^a 40 takó, da gre ostanek imenja, ko-

likor preseza zakonito najmanjino pričuvnega zaloge, — kjer ustanovilo ne določa drugače, — odkazati oni zvezi (§. 50), kateri je pripadala razpuščena blagajnica, a če ni pripadala nobeni zvezi, oni okrajni bolniški blagajnici, v katere okraji je razpuščena blagajnica imela svoj sedež.

§. 50.

Bolniške blagajnice za posamne delovrše imajo pravico, s privolitvijo dotičnih podjetnikov sestavljati med sabo zveze zaradi katerega v §. 39 omenjenih namenov. Ustanovilo take zveze, kakor tudi vse premene tega ustanovila potrebujejo odobrenja s strani političnega deželnega oblastva, v katerega upravnem ozemlju ima zvezno načelstvo svoj sedež. Istega političnega deželnega oblastva delo je tudi državni nadzor nad zvezo izvrševati.

Ako podjetnik privoli, sme vršena bolniška blagajnica pristopiti tudi v zvezo okrajnih blagajnic, v katere okoliši ima ona svoj sedež.

§. 51.

Kot vršbene bolniške blagajnice zmatrati je tudi podporne blagajnice v podporo delavcev, kadar bi kateri zbolel, ustanovljene po §. 85 obrtnega reda od 20. decembra 1859, Drž. zak. št. 227, in takó tudi posebne bolniške blagajnice, ki so jih po §. 89 zakona od 8. marcija 1885, Drž. zak. št. 22, oni obrtniki, ki ne spadajo v nobeno zadrugo, ustanovili pri svojih zavodih (obrtnih), ter se na take blagajnice uporabljajo tudi propisi §§^{ov} 46 do 50, vendar s to spremeno, da naj za blagajnice te vrste, ki obstojé tedaj, kadar ta zakon pride v moč, namesto zakonitega najmanjšega števila od sto, kakor je omenjeno v §. 49, št. 2, veljá število od petdeset.

Kadar ustanovljena pravila teh blagajnic ne ustrezajo zakonitim določilom, treba jih je predruščiti — kakor gre — v roku, ki se ukazoma postavi.

Ako se ta pravila v postavljenem roku ne predruščijo po rednem poti, naj jih politično deželno oblastvo predruščiti s pravnozavezno močjo.

§. 52.

Za blagajnice posamnih delovršeb veljajo dalje podporne blagajnice obstoječe pri delovršbah kake železnice ali parobrodarstva (plovstva z ladjami

parničami), ki služijo javnemu prometu, a ne stojé pod državno upravo, ako:

- a) njih dajatve po ustanovilih pravilih v slučajih kake bolezni dosežajo iznos zakonitih najmanjših dajatev, ustanovljenih v §§. 6 do 8 bolnikom v zavarovanje;
- b) ako podjetnik v dotično blagajnico opravlja najmanj enako visoke prispevke, kakor bi jih po tem zakonu v zavarovanje delavcev gledé kake bolezni imel opravljati;
- c) ako udje na slučaj, ko bi si ne mogli nič pridobiti (§. 13, št. 2), dalje v oziru na pristopnino (§. 13, št. 5), na pričuvni delež (§. 13, št. 6, §§. 27 in 28), na začetek pravice do podpore (§. 22) in na kazni dopuščene zaradi pretvarjanja ali simulacije (§. 35) nimajo neugodnejšega stanja, nego pri tem zakonu ter bodo gledé kakega prepira, ki bi ga imeli z gospodarji delodavci in podpornimi blagajnicami po §. 41 podvrženi nadzornemu oblastvu, odnosno razsodišča razloki.

Minister za trgovino ukazoma določa oblastva, katerih delo je, izvrševati državni nadzor o takih blagajnicah v onem obsegu, kakor je ustanovljen v tem zakonu (§§. 19 do 21). Tem oblastvom pristojí pravica, zmislu primerno uporabljaje določila tega zakona ukrepati one naredbe, kakor tudi ukazovati in kjer bi potrebno bilo, sama s pravnozavezno močjo opravljati one premene v ustanovili, za katere se vidi, da jih je potreba v dosego gotovega zavarovanja bolnikov.

Na mesto starejšinstva in velikega zbora utegnejo pri teh podpornih blagajnicah, ako nadzorno oblastvo v to privoli, priti odbori, katerih prvomestnike in pa eno polovico njihovih ostalih údov imenujejo dotični podjetniki, a drugo polovico nasproti volijo blagajnični udje. Imenovanje prvomestnikov potrebuje potrjenja po nadzornem oblastvu.

§. 53.

Za blagajnice posamnih delovršeb veljajo nasled pri kaki delovršbi, katero upravlja država, obstoječe podporne blagajnice, ki so določene za osebe ne spadajoče pod §. 2 tega zakona, ako:

- a) njih dajatve po ustanovilih pravilih v slučajih kake bolezni dosežajo iznos zakonitih najmanjših dajatev ustanovljenih v §§. 6 do 8 bolnikom v zavarovanje;
- b) država v dotično blagajnico opravlja najmanj enako visoke prispevke, kakor bi jih po tem zakonu v zavarovanje delavcev gledé kake bolezni imela opravljati;

c) udje na slučaj, ko bi si ne mogli nič prislužiti (§. 13, št. 3), dalje v oziru na pristopnino (§. 13, št. 5), na pričuvni delež (§. 13, št. 6, §§. 27 in 28), na začetek pravice do podpore (§. 22) in na kazni dopuščene zaradi pretvarjanja ali simulacije (§. 35) nimajo neugodnejšega stanja nego po tem zakonu.

V ostalem ne uporabljajo se na take podporne blagajnice določila §§^{ov} 5 in 9, in pa drugega in tretjega oddelka. Te blagajnice ostanejo podvržene posebnim za-nje veljajočim propisom in nadzoru oblastev, ravnajočih upravo dotičnih državnih delovršeb.

IV. Stavbinske bolniške blagajnice.

§. 54.

Politično deželno oblastvo sme zaukazati, da za osebe, ki imajo delo pri gradnji kake poti, kake železnice, kakega prekopa (kanala), kakega nasipa in na kakem veletoku, kakor tudi pri kaki drugi gradnji (stavbi), katera nekaj časa traja, stavbinski gospodarji ustanove stavbinske bolniške blagajnice, kadar za daljši čas večjemu številu delavcev dadó delo.

§. 55.

Stavbinskim gospodarjem naložena dolžnost sme se z odobrenjem političnega deželnega oblastva predjati na enega ali na več podjetnikov, ki so izvedenje stavbe ali nekega dela njenega prevzeli na svoj račun, kadar oni dadó po sodbi političnega deželnega oblastva dovoljno varnost, da izpolnijo to dolžnost.

§. 56.

Stavbinski gospodarji in odnosno stavbe podjetniki, kateri ne izpolnijo naložene jim po §§. 54 in 55 dolžnosti, napraviti stavbinsko bolniško blagajnico, dolžni so zavarovanju podvrženim osobom, ki jim oni dajó delo, na slučaj, ko bi katera zbolela, in ako bi umrla, ostavšim za njo iz svojega dodeliti v §§. 6 in 8 propisane najmanje dajatve.

Zavarovanju podvržene osebe, gledé katerih gospodarjeva, odnosno podjetnikova dolžnost odgovornosti (jamčenja) veljá, so za ta čas, dokler ta odgovornost traja, odvezane dolžnosti, pristopiti v kako okrajno bolniško blagajnico.

§. 57.

Po §§. 54 in 55 ustanovljene bolniške blagajnice naj politično deželno oblastvo razpusti ter pové razloge, zakaj je to ukrenilo:

1. kadar se opustí delo, za katero so ustanovljene;

2. kadar stavbinski gospodar ali podjetnik ne skrbi za pravoredno blagajničarstvo in računarnstvo.

V poslednjem slučaju zadene stavbinskega gospodarja ali podjetnika v §. 56 izrečena dolžnost.

V ostalem uporabljajo se zmislu primerno na stavbinske bolniške blagajnice propisi §§^{ov} 46 do 49 z naslednjimi premenami:

1. odobrujoč blagajnici ustanovilo naj politično deželno oblastvo razloči, je li in v katerem obsegu je v ustanovilo vzprijeti v §. 27 izrečeno dolžnost blagajnice, nabirati in dopoljevati pričrven zalog;

2. ustanovilo naj ukrene potrebno določilo o tem, kako bodi uporabljena imovina blagajnice, kar je ostane o nje razpuščeni. Izključuje se uporaba tega ostanka stavbinskemu gospodarju ali podjetniku na korist.

Nadzorno oblastvo razloča prepire o podpornih zahtevkih, ki jih kdo na podlogi §^a 56 požene proti stavbinskemu gospodarju, odnosno podjetniku.

V. Zadrúžne bolniške blagajnice.

§. 58.

Udje zadrúžnih bolniških blagajnic, katere so ustanovljene na podlogi sedmega poglavja obrtnega reda, nimajo dolžnosti, pripadati kaki bolniški blagajnici, ki je ustanovljena po propisih tega zakona.

Vendar morajo:

a) ustanovilnim pravilom primerne dajatve teh blagajnic v slučajih kake bolezni dosežati iznos zakonitih najmanjih dajatev ustanovljenih v §§. 6 do 8 bolnikom v zavarovanje;

b) prispevki podjetnika v blagajnico biti najmanj enako visoki, kakor so oni prispevki, ki bi jih po tem zakonu imel opravljati;

c) udje na slučaj, ko bi si ne mogli nič pridobiti (§. 13, št. 2), dalje v oziru na pristopnino (§. 13, št. 5), na pričuvni delež (§. 13, št. 6, §§. 27 in 28), na začetek pravice do podpore (§. 22) in na kazni dopuščene zaradi pretvarjanja ali simulacije (§. 35) ne smejo imeti neugodnejšega stanja, nego po tem zakonu, ter bodo gledé kakega prepira, ki bi ga imeli z gospodarji delodavci in podpornimi blagajnicami, po §. 41 podvrženi nadzornega oblastva, odnosno razzodišča razloki.

Na to stran potrebno premeno pravil, ako se po rednem poti ne predrugačijo v roku, ki ga bode ukazoma postaviti, naj politično deželno oblastvo samo opravi s pravnozavezno močjo.

V ostalem se na zadružne bolniške blagajnice ne uporabljajo določila §§^{ov} 5 in 9, niti drugega, tretjega in četrtega oddelka.

VI. Bratovske skladnice (rudokopske blagajnice).

§. 59.

Udje bolniških blagajnic (bratovskih skladnic, rudokopskih blagajnic), ustanovljenih na podlogi rudarsko-zakonskih propisov, nimajo dolžnosti, pripadati kakej bolniškej blagajnici, ki je ustanovljena po propisih tega zakona.

Ustanovilnim pravilom ustrežajoče dajatve teh blagajnic v slučajih kake bolezni morajo se vendar, ako ne dosežajo iznosa v §§. 6 do 8 ustanovljenih zakonitih najmanjih dajatev, kakor so naložene blagajnicam zavarujočim delavce gledé kake bolezni, povišati na ta iznos za vse ude zadnji čas v roku, ki ga je ukazoma postaviti.

Na to stran potrebno premeno pravil, ako se po rednem poti ne predrugačijo v roku, ki ga bode ukazoma postaviti, naj rudarsko glavarstvo samo opravi s pravnozavezno močjo.

V ostalem se na bratovske skladnice (blagajnice rudokopov) ne uporabljajo določila §§^{ov} 5 in 9, in pa drugega, tretjega in četrtega oddelka.

VII. Društvene bolniške blagajnice.

§. 60.

Udje bolniških blagajnic, ustanovljenih po veljajočem zakonodavstvu o društvih, tedaj nimajo dolžnosti, spadati v kako po propisih tega zakona napravljenih bolniških blagajnic, če je dotična blagajnica ustanovljena na podlogi zakona o društvih od 26. novembra 1852, Drž. zak. št. 253, ali je bila po propisih tega zakona prenarjena, in če:

- pravilom primerne dajatve dotične blagajnic^e v slučajih kake bolezni dosežajo iznos v §§. 6 do 8 ustanovljenih zakonitih najmanjih dajatev v zavarovanje bolnikov;
- udje na slučaj, ko bi si ne mogli nič prislužiti (§. 13, št. 3), dalje v oziru na pristopnino (§. 13, št. 5), na pričuvni delež (§. 13, št. 6, §§. 27 in 28), na začetek pravice do podpore

(§. 22) in na kazni dopuščene zarad pretvarjanja ali simulacije (§. 35) nimajo neugodnejšega stanja, nego po tem zakonu.

Blagajnice, katere ne dajo brezplačilne zdravniške lečitve, neogibno potrebnih lekov in drugih terapevtičnih pomagal, zadovoljujejo temu uvetu, če bolniščino zvišajo za polovico njene zakonite najmanjine. To določilo se ne uporablja na one društvene blagajnice, katere vlečejo od podjetnikov dotičnega dela prispevke dosežajoče najmanj tretjino vsečiharnih prispevkov.

Kjer veljajo gori navedene predpologe, sme se državno dovoljenje, kako obstoječo bolniško blagajnico prenarediti po propisih zakona o društvih od 26. novembra 1852, Drž. zak. št. 253, samo tedaj ukratiti (odbiti):

1. če blagajnica poleg zavarovanja ljudi gledé kake bolezni streže namenom, ki niso dopuščeni, ter po zakonu ne morejo biti predmet kakega društva;

2. če črtež blagajnice in njega pospešila (priloge) ne zadovoljujejo zakonitim ali zavarovalno-tehničnim zahtevom.

Državni nadzor nad društvenimi bolniškimi blagajnicami izvrševati je po §§. 19 do 21. V ostalem ne uporabljajo se na društvene blagajnice določila §§^{ov} 5 in 9, niti drugega, tretjega in četrtega oddelka.

VIII. Vkupna končna določila.

§. 61.

Bolniške blagajnice, katerih udje so oproščeni dolžnosti, spadati v okrajno bolniško blagajnico, dolžne so, kadar koli kateri njihovih udov izstopi, naznaniti to v 14 dneh političnemu oblastvu prve stopinje. Podati to naznanilo je za vsako blagajnico dolžan blagajničar in računovodnik, ako njih starejšinstvo ne določi v to druge osebe.

§. 62.

Iskovine (terjatve), ki zavarovancu pristojé na podlogi tega zakona, ne morejo se ni izvršiti (eksekuciji) podvreči, ni z naredbami v zavarovanje zadeni. Izimek od tega veljá samó na korist onih, kateri imajo proti zavarovancu po zakonu iskati vzdrževanje.

Kolikor izvršilo in zavarovalne naredbe niso dopuščene, brez pravne moči je tudi vsak razpolog

o gori omenjenih zavarovancu pristoječih iskovinah z odstopom (cesijo), nakazom, zastavitvijo ali kakim drugim pravnim poslom.

§. 63.

Ni gospodarji delo dajoči, ni bolniške blagajnice, o katerih se govori v tem zakonu, nimajo pravice, na kvaro zavarovancem uporabo določil tega zakona s pogodbami (pravilniki) naprej izključevati ali omejevati. Pogodbena določila, ki nasprotujejo tej prepovedi, nimajo pravne moči.

§. 64.

Ako je katera občina ali združba (korporacija) vsled svoje zakonite ali v ustanovilih pravilih določene dolžnosti, preskrbovati ubožce (siromake), dodelila bolniške podporščine osobi, kateri pristojni pravica zahtevati podporo od kake v tem zakonu imenovane bolniške blagajnice, prehaja ta pravica na občino ali združbo do iznosa dane podporščine, a vsa ta pravica tedaj, kadar podporščina doseza ali preseza omenjeni iznos, ter sme ta občina, odnosno združba sama pognati se proti bolniški blagajnici za rečeno pravico, ki je prešla na-njo.

Zgornje določilo uporablja se tudi na ustanovine, ki so vsled svoje dolžnosti, preskrbovati ubožce, podpirale kakega bolnika, kadar se dane podporščine po ukazilih ustanovnega pisma smejo naklanjati tudi drugim osobam in ne samo prejemu.

V ostalem se ta zakon ne dotika onih pravic, katere osobam na podlogi tega zakona zavarovanim pristojé proti občinam, združbam in ustanovam v ime preskrbovanja siromakov. To veljá tudi za pravice proti drugim v tem zakonu ne imenovanim podpornim blagajnicam in zavarovalnicam.

§. 65.

Dolžnost v tem zakonu omenjenih bolniških blagajnic, dajati podporščine, veljá tudi tedaj, kadar je bolezen posledica kake nezgode pri delu. Isto veljá za stavbinske gospodarje, odnosno podjetnike, o katerih se govori v §. 56. Ako je bolniška blagajnica ali gospodar delodavec v takšnem slučaju podpiral koga za tako dobo, za katero podpirancu pristojí kaka pravica proti zavarovalnici, ustanovljeni po zakonu o zavarovanji delavcev gledé kake nezgode, prehaja na bolniško blagajnico, odnosno na gospodarja ta pravica do iznosa dane podporščine, a vsa ta pravica tedaj, kadar podporščina doseza ali preseza omenjeni iznos, ter sme bolniška blagajnica, odnosno delo davši gospodar sam proti

zavarovalnici pognati se za rečeno pravico, ki je prešla na-nj.

Ako je katera imenovanih bolniških blagajnic podpirala zavarovanca v takem slučaju bolezni, za katerega mu pristojí proti tretjemu komu zakonita pravica na odškodovanje, prehaja tako isto na bolniško blagajnico, ki ga je podpirala, ta pravica v iznosu dane podporščine, a vsa ta pravica tedaj, kadar podporščina doseza ali preseza omenjeni iznos, ter sme bolniška blagajnica sama pognati se proti tretjemu za pravico, ki je prešla na-jo.

§. 66.

Prepire, ki o pravicah na povračilo omenjenih v §§. 64 in 65 nastanejo med občinami, ustanovami in združbami, preskrbujočimi siromake, zavarovalnicami, ustanovljenimi po zakonu o zavarovanji delavcev gledé kake nezgode in med bolniškimi v tem zakonu navednimi blagajnicami, razloča politično deželno oblastvo.

Isto veljá za prepire o pravicah na povračilo bolniških zavodov (bólnic) proti bolniškim blagajnicam, o katerih govori ta zakon, kakor tudi za prepire med eno in drugo teh bolniških blagajnic, kolikor le ti poslednjič omenjeni prepiri niso po §. 39 odkazani zveznemu razsodišču.

§. 67.

Kdor celo ne izpolni ali ne izpolni o pravem času dolžnosti naložene mu v §. 31, prihod ali odhod delavcev zglaševati, ali dolžnosti naznanila naložene mu v §. 61, kazni se za vsak slučaj posamič v novcih (denarjih) do desetih goldinarjev ali, ako bi globe ne bilo moči izterjati, z zaporom do dveh dni.

§. 68.

Gospodarji delo dajoči, kateri zavarovanju podvrženim pri njih delajočim osobam plačujoč jim mezdo (lon) navlašč zaračunajo večje iznose, nego so po ustanovilih pravilih dopuščeni, ali prelomijo prepoved §^a 63, kaznijo se, kolikor ne gre za obstanek djanja kaznovanega po občnih kazenskih zakonih, v novcih do dveh sto goldinarjev, in ako bi se globa ne mogla poterjati, z zaporom do na mesec dni.

Isto veljá za ude načelstva blagajničnega, kateri delajo proti §^u 63.

§. 69.

Političnim oblastvom pristojí kaznovati prestopke zakona, omenjene v §§. 67 in 68. Na podlogi

tega zakona nalagane globe tekó v slučajih, kakor ga ima v misli §. 68, odstavek 2, v pričuvni zalog one blagajnice, kateri pokaznjeneć pripada kakor ud starejšinstva, a v vseh ostalih slučajih v pričuvni zalog one okrajne bolniške blagajnice, v katere okoliši pokaznjeneć stanuje.

§. 70.

Proti razlokam in naredbam prvostopinjskih političnih oblastev na podlogi tega zakona moči je v 14 dnevih po vročbi poprijeti se utečaja (rekursa) pred politično deželno oblastvo. Proti razlokam in naredbam političnega deželnega oblastva dopuščen je v istem roku utečaj pred ministerstvo notranjih reči.

Vpodati je utečaj pri onem oblastvu, katero je stvar razločilo na prvi stopinji, a kjer gre za prepire o zahtevu kake podpore, utečaj nima odložne moči.

§. 71.

Pridodani svét, ki ga je po zakonu o zavarovanju delavcev gledé kake nezgode v ministerstvu notranjih reči sestaviti, naj ministerstvu notranjih reči tudi pri poslovanju, katero mu je pridržano po tem zakonu, služi v podporo.

§. 72.

V tem zakonu imenovane bolniške blagajnice imajo dolžnost, v propisanih rokih in po propisanih obrazcih dotičnemu nadzornemu oblastvu predlagati preglede o svojih udih, o slučajih obolenja in umrtja, o številu bolezenskih dni, o prejetih prispekih in dodeljenih dajatvah, kakor tudi o visokosti in naloženju pričuvnega zaloga. Tudi zveze bolniških blagajnic dolžne so vsako leto svojim nadzornim oblastvom poročati, koliko iznašajo zavezni pričuvni zalogi in kako so naloženi.

Omenjeni izkazi in poročila naj se odpravljajo na ministra notranjih reči in on naj jih ustrezno obdelane vsako leto priobči državnemu zboru.

§. 73.

Občine imajo dolžnost pri izvrševanju tega zakona sodelovati, če politična oblastva takó hočejo.

§. 74.

Določila tega zakona ne branijo údom upravstva ali drugim službovnikom v tem zakonu

navedenih bolniških blagajnic, biti udje upravstva ali drugovrstni službovniki pri drugih društvih in zavodih.

§. 75.

Vse razprave in listine, potrebne v osnovo (dotrdbo) in izmotanje pravnih razmer med bolniškimi blagajnicami, ki so imenovane v tem zakonu, in zavarovanci, dalje naznanila, ki jih po tem zakonu imajo gospodarji ali blagajnice dajati, izkazila, ki jih imajo predlagati, in druge vloge z njih prilogami vred proste so pristojbin in kolka (štemplja).

Na bolniške blagajnice, imenovane v tem zakonu, uporabljajo se določila zakona od 15. aprila 1885, Drž. zak. št. 51.

Zavarovalnih prispevkov, ki jih podjetniki kakega dela opravljajo, ni privzemati v podlogo davku od dotičnega dela.

§. 76.

Ta zakon pride v moč tri mesece po tem, ko bode razglašen.

A čas, kdaj se začne zavarovanje omenjeno v §. 1, ustanoví ukazoma stoprv pozneje minister za notranje reči.

Zarad tega, da se ta zakon izvrši, imajo politična oblastva pravico, opraviti vse potrebne ovedbe in zlasti od bolniških blagajnic, o katerih govori ta zakon, in od gospodarjev, kateri dajo delo osobam zavarovanju podvrženim, zahtevati vse potrebne dopovedi in izkaze.

§. 77.

Z onim časom, ko pride v moč zavarovanje omenjeno v §. 1, izgubé svojo moč vsi propisi, ki se tičejo predmetov tega zakona, kolikor se ne dadó zediniti z njega vsebino.

§. 78.

Mojemu ministru za notranje reči izročeno je ta zakon izvršiti v porazumu z ostalimi udeleženi ministri.

Na Dunaji, dne 30. marcija 1888.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

34.

Ukaz ministra za notranje reči v porazumu z ministrom za trgo- vino in z ministroma za bogo- častje in uk in za poljedelstvo od 30. marcija 1888,

s katerim se izdaje pravilnik za pridodani zavarovalni svet, ki ga je sestaviti po §ⁿ 49 zakona od 28. decembra 1887 (Drž. zak. od l. 1888 št. 1), o zavarovanji delavcev gledé kake nezgode.

Zvršujoč §. 49 zakona od 28. decembra 1887 (Drž. zak. od l. 1888 št. 1) ukrepajo se naslednja določila o sestavi in področji pridodanega zavarovalnega sveta, ki ga je sestaviti v ministerstvu notranjih reči:

§. 1.

Zavarovalni pridodani svet je strokovnjaški organ, ki svetuje in mnenja daje, v podporo ministru notranjih reči v poslovanji, katero mu je pridržano po zakonu od 28. decembra 1887 (Drž. zak. od l. 1888 št. 1), o zavarovanji delavcev gledé kake nezgode, in po zakonu od 30. marcija 1888 (Drž. zak. št. 33), o zavarovanji delavcev gledé kake bolezni.

§. 2.

Pridodani zavarovalni svet ima v obče dolžnost, oddajati svoje strokovnjaško mnenje o vseh onih vprašanjih, katera mu minister notranjih reči predloži med mejami njegovega področja, kakor se določa v naslednjem (§. 3).

§. 3.

V rečéh zakona o zavarovanji delavcev gledé kake nezgode moči se je obrniti na pridodani zavarovalni svet za njegovo mnenje, predno se izdá katera koli izmed onih naredeb, ki imajo po tem zakonu izhajati od ministra notranjih reči.

Vsekakor je treba po §§. 49 in 58, odst. 1 v misel vzetega zakona zaslišati zavarovalni svet:

1. predno se ustanové ali premené okraji zavarovalnic, in takó tudi, predno se taki zavodi zedinjajo ali delé;

2. predno se izdá ukaz o vzornem ustanovilu zavarovalnicam;

3. predno se izdadó ukazi, kako je delovršbe, stoječe pod dolžnostjo zavarovanja, razdeliti v nevarnostne razrede, in predno se ustanové odstotni postavki znotraj nevarnostnih razredov;

4. pred vsako uporabo vkupnega pričuvnega zaloga;

5. predno se ustanová tarifa za prvo vršbeno leto;

6. predno se ukaže tarifo kake zavarovalnice zvišati ali znižati;

7. predno se dá dovoljenje, da se ustanová kaka sodružna zavarovalnica.

V rečéh zakona o zavarovanji delavcev gledé kake bolezni dolžan je pridodani zavarovalni svet v zmislu §. 71 tega zakona podpirati ministerstvo notranjih reči v poslovih, ki mu jih omenjeni zakon pridržuje.

§. 4.

Pridodani ministerstvu zavarovalni svet sestoji iz najmanj devet in največ petnajst rednih údov, ki jih minister notranjih reči imenuje na tri leta iz odličnih strokovnjakov v okrogu:

- obrtnosti,
- poljedelskih in gozdarskih delovršeb, omenjenih v §. 1, odstavku 3, šte. 2 zakona od 28. decembra 1887, Drž. zak. od l. 1888 št. 1,
- obrtnostne tehnike, in
- zavarovalne tehnike.

Tu zgoraj pod a) omenjeni redni udje imenujejo se v porazumu z ministrom za trgovino, pod b) omenjeni v porazumu z ministrom za poljedelstvo, in pod c) omenjeni v porazumu z ministrom za trgovino in z ministrom za bogočastje in uk. Izstopajoče ude moči je vnovič imenovati.

Ministru notranjih reči je pridržano, k posvetovanju o posamnih v §§. 1, 2 in 3 navedenih vprašanjih v zavarovalni svet slučajema privzemati veččake za kako posebno stroko s posvetovalnim glasom.

Poročevalec (referent), ki ga določa minister notranjih reči, udeležuje se sej pridodanega sveta s posvetovalnim glasom, ako ni sam reden ud tega sveta.

§. 5.

V nadomeščanje rednih údov, ki jim kaka ovira časno brani udeležiti se posvetovanja pridodanega zavarovalnega sveta, imenujejo se nastopniki na tri leta po določilih v §. 4 danih za imenovanje rednih údov in sicer takó, da pride najmanj po en

nastopnik na vsako pod a) — d) tega paragrafa navedenih skupin.

Nastopniki morajo imeti svoje redno stanovišče na Dunaji. Ministru notranjih reči biva pridržano, če kak reden ud izstopi, predno mu poteče čas službovanja, kakor tudi tedaj, kadar se kateremu rednemu udu nadaljnjše izvrševanje njegovega službovanja s katerega si bodi oviralnega razloga onemogoči ali znatno otežkoči, ali na njegovo mesto poklicati nastopnika ali pa za ostali čas službovalne dobe po propisu §^a 4 imenovati novega úda.

§. 6.

Pridodani zavarovalni svèt shaja se na pozov ministra za notranje reči, kolikorkrat je to potrebno po poslovih odkazanih v njegovo področje.

Pridodani zavarovalni svèt voli iz svoje srede prvosednika in njegovega namestnika za čas, dokler traja doba službovanja.

Prvosednik in njegov namestnik morata imeti na Dunaji svoje redno stanovišče.

Pridodani svèt je sklepčen, kadar je s prvosednikom ali njegovim namestnikom vred navzoča najmanj polovica rednih údov, odnosno njihovih nastopnikov.

Sklepi pridodanega svéta delajo se s prosto večino glasov udov glasovalcev, kar jih je pričujočih v seji.

Prvosednik naj z drugimi vred vsekakor glasuje, in kadar so glasovi enako razdeljeni, razloča njegov glas.

Redne ude in nastopnike, kateri brez izgovora ne pridejo zaporedoma v več sej pridodanega zavarovalnega svéta, sme minister notranjih reči odvezati

njihove funkcije, a v tem slučaju se je gledé takih údov, ki so bili imenovani v porazumu z drugimi ministri, porazumeti z dotičnimi ministri.

§. 7.

Službovanje rednih údov pridodanega zavarovalnega svéta in nastopnikov je časten urad, s katerim ni v zvezi nikako plačilo.

Vendar se smeje izrednim udom, ki se pokličejo kot veččaki za kako posebno stroko, za večja dela strokovnjaška slučajema dovoliti nagrade.

Rednim udom pridodanega zavarovalnega svéta pristojí povračilo za troške v gotovih novcih, ki so združeni z oskrbovanjem posebnih del.

Redni in izredni udje, ki ne stanujejo na Dunaji, imajo pravico na dijete po deset goldinarjev na dan in na povračilo resničnih potnih stroškov. Ako so taki udje državni uradniki ali osebe, ki spadajo v vojsvo, vojno pomorstvo (mornarico) ali deželno brambo, ravná se njihova pravica na dijete in povračilo potnih stroškov po veljajočih pristojbinskih propisih.

§. 8.

Kolikor se pričujoči ukaz odnaša na zakon o zavarovanji delavcev gledé kake nezgode, stopi v moč z dnem razglašenja, a kolikor se odnaša na zakon o oskrbovanji delavcev gledé kake bolezni, stopi v moč tedaj, kadar začne veljati ta poslednjič v misel vzeti zakon.

Taaffe s. r.

Falkenhayn s. r.

Gautsch s. r.

Bacquehem s. r.

